

Zijn er een zilveren schild en zwaard in de Peel gevonden?

In meerdere bronnen is gesuggereerd dat er in het begin van de negentiende eeuw in Deurne of wellicht elders in de Peel een gouden [of verguld?] schild en zwaard gevonden zou zijn, maar waarvan daarna niets meer vernomen is. Op zoek naar wat gegevens kwam ik wel wat tegen die hierop zouden kunnen duiden.

Voor zover bekend zijn er geen directe bronnen die bevestigen dat er een zilveren schild of zwaard daar en daar op die datum is gevonden, wie de vinder was, en de route die de voorwerpen daarna afgelegd hebben.

Verzamelaar Guillon te Roermond

In het midden van de negentiende eeuw was de Roermondse notaris Ch. Guillon een bekend verzamelaar van oudheden. Hij kon in zijn woning zelfs een soort museum beginnen. Dat dergelijke voorwerpen uiteindelijk bij hem terecht zouden kunnen komen is zeer aannemelijk.

Na zijn dood zouden de vondsten op een veiling verkocht worden; in november en december 1874 en januari 1875 werd deze veiling gehouden. Daarvoor is een catalogus met een dikte van 562 bladzijden uitgegeven.

De interpretatie van de auteur is dat deze veiling geen groot succes was, in die zin dat er vele voorwerpen onverkocht bleven. Wellicht te verklaren doordat Roermond een tamelijk onbekend provincie-plaatsje was.

In 1890 wordt een nieuwe poging gedaan, nu bij een veilinghuis in Amsterdam. Of de daarbij behorende catalogus dezelfde is als die van 1874 is nog niet vastgesteld. Waarschijnlijk niet, want de catalogus kostte f0,25 in 1890 en 60 cent in 1874.

Item 200 wordt vermeld als *een lemmet van een zwaard. En: een eenige in zilver gedrevene schildplaat, waarschijnlijk uit de laatsten tijd van het Romeinsche keizerrijk.*

In 1894 wordt weer een veiling gehouden van voorwerpen van C. Guillon, nu in Keulen. Ook daarvan moet een catalogus te vinden zijn. Hierbij zou het overigens vooral schilderijen betreffen, maar antieke voorwerpen worden ook vermeld.

Verbindingen met de Peelhelm van Helenaveen

Als er verbindingen zouden zijn met de Peelhelm, dan zal dat wel nooit aan te tonen zijn. Wel is duidelijk dat langs de Maas zeer veel archeologische vondsten uit de Romeinse tijd zijn gedaan, ook zilveren voorwerpen waarvan de waarde in die tijd uitzonderlijk hoog was.

Krantenberichten m.b.t. Limburgse oudheidkundige voorwerpen

- 25 januari 1808 *Aanstaande Verkoop van het beroemd Kabinet van Oudheden, nagelaten door den Heer PIETER VAN DAMME.*
40 De uitmuntende verzameling van Boeken, Penningen, Munten, Antique Steenen, en andere Oudheden, gedurende eene reeks van meer dan 50 jaren met de meeste vlijt en de grootste kosten bijeenverzameld door een beroemden Oudheidkundigen Heer Pieter van Damme, te Amsterdam, zal in de maand Maart aanstaande, in den Haag, publiek worden
45 verkocht, blijkens den daarvan in het licht verschenen Catalogus, in 2 groot Octavo Deelen, waarvan het eerste de Boeken en Handschriften, en het andere de Penningen, enz., behelst. [...]
- 2 november 1837 **CATALOGUE D'EMPREINTES DU CABINET DES PIERRES GRAVÉES** de S. M. le
50 rois des Pays-Bas, [...]
- 16 juli 1840 Toen men te Aken het graf van *Karel den Groote* opende, vond men des Keizers geraamte omkleed met zijne Romeinsche staatsie-versierselen, de dubbele kroon van Frankrijk en Duitschland op het be?keneel, en aan zijne zijde, bij de
55 pelgrimsbeurs, lag vreedzaam, het zwaard, waarmee hij, gelijk de Monnik van *Saint-Denis* verhaalt, een geheel geharnasten ruiter in tweeën doorsloeg; zijne voeten rustten op het massief gouden schild, hem door PAUS LEO X, ten geschenke gegeven, en om zijnen hals hing de Talisman, waardoor hij altijd overwon. - Deze Talisman was een gedeelte van het ware H. Kruis, hetwelk de Keizerin *Irene* hem toegezonden had, in een
60 smaragd omsloten, en nu vastgehecht aan een keten van groote gouden schakels. - De burgerij van Aken gaf den Talisman aan *Napoleon*, bij zijne komst aldaar tot een huldeblijk, en de Keizer wierp in 1811 die keten schertsend om *Hortenses* schouderen, haar verzekerende, dat hij haar bij *Austerlitz* en *Wagram*, even als negen eeuwen vroeger *Charlemagne*, op de borst had gehad. De Gravin van *S. Leu*, de moeder van den
65 thans zoo veel gerucht makenden zoon onzes Oudkonings, *Lodewijk Buonaparte*, bleef sedert in 't bezit van dit kostbaar kleinood, dat haar om den hals hing, tot op haar sterfbed zelfs. Na haren dood werd het eigendom aan den jongen *Lodewijk Napoleon* overgedragen, en nu zegt men, dat deze Prins voornemens zijn zou het merkwaardig Reliek toe te zenden aan den Maarschalk-Gouverneur der Invaliden, *Moncey*, teneinde
70 die zou kunnen bewaard blijven daar, waar 's Keizers asch zal rusten, en zulks in plaats van 't zwaard, door den Generaal *Bertrand* aan *Lodewijk Filips* overhandigd, en welks echtheid, gelijk men weet, door den jongen *Lodewijk Napoleon* betwist, ja, geheel ontkend wordt.
(*Ami de l'Ordre.*)
- 75 1844 Een merkwaardig stuk werd in 1844 in een moeras van de Peel, niet ver van het gehucht Maris gevonden, en bevindt zich thans in het Leidsch Museum (Cat. ML, alsook Stark, dl. 1876 bl. 7-56; P 1881, 272-274; voorts HKN) Het is een medaillon (afb. 149) van verguld zilver van ruim 21 cM. middellijn, dat in vrij hoog relief een
80 voorstelling vertoont van in het midden een man, die een leeuw worst, daaromheen dierengevechten, o.a. twee dieren, die elkander een runderkop betwisten; in den rand met geciseleerde lijstjes zijn vier gaatjes aangebracht om het medaillon misschien op een schild te hechten; in twee gaatjes zitten nog de nagels met ronde kopjes. Naar den stijl der figuren oordeelt men het stuk van Oost-Europeesche afkomst te zijn.
- 85 [hierbij behorende opmerking] Dr. H.C. Gallois maakte ons er op opmerkzaam, dat zich in het Cabinet des Médailles te Parijs twee schijven bevinden, waarvan één slechts fragmentarisch bewaard, die sterke overeenkomst vertoonen met het hier besproken exemplaar. Hij wees ons ook op een opstel van Fr. Drexel in het Jahrbuch des
90 Kaiserlich deutschen Archäologischen Instituts, XXX (1915), S. 1 ff., volgens wien deze schijven gemaakt zouden zijn in het begin van de eerste eeuw vóór Christus in de omgeving van de Zwarte Zee, en op de beschouwing van M. Rostovtzeff in zijn boek *Iranians and Greeks* (Oxford, 1922), p. 138 ss. Deze laatste, die in het
95 menschfiguurtje op het Leidsche stuk *Hercules* ziet, is van meening, dat de schijven tusschen de derde en de eerste eeuw vóór Christus zijn ontstaan in Zuid-Rusland, als het werk van Sarmatische kunstenaars. De drie schijven zijn afgebeeld bij Rostovtzeff t.a.p., de Leidsche en alleen de gaaf bewaarde Parijsche ook bij Drexel.
- 1850 [...] Uit zijn [=Limburgs] bodem zijn in vroegeren en lateren tijd tal van
100 voorwerpen uit de steen, brons- en ijzerperiode voor den dag gekomen. De wetenschappelijke onderzoekingen om daarvan op het spoor te komen, dagteekenen het

Naspeuringen naar de Peelhelm: Een overeenkomstig zwaard en schild gevonden?

eerst van omstreeks 1825. Deze werden door den heer CHARLES GUILLON, notaris te Roermond, ingesteld. Een zeer bemiddeld man, legde hij eene groote verzameling van oudheden aan, van allerlei soort en uit verschillende tijdperken, die tot aan zijn overlijden op 10 Nov. 1873 geregeld werd aangevuld. Later is zij door verkoop verspreid geraakt, maar de meeste voorwerpen uit de voorhistorischen tijd hebben in het Rijksmuseum te Leiden gelukkig een onderkomen gevonden. [...]

8 april 1863 - Verscheidene dagbladen behelzen het berigt dat te Bucharest een zwaard is gevonden, dat kennelijk aan Absalon heeft toebehoord. Op de eene zijde van het lemmet staan in Hebreeuwsche letters de woorden: *Geschenk van Jessur aan Absalon, zoon van David!* Daaronder bevindt zich eene afbeelding van het zegel van David. Aan de keerzijde staat een tweede opschrift, dat men tot dusver niet heeft kunnen ontcijferen. Dit zwaard is in het bezit gekomen van een monnik, die beweert het van een militair gekocht te hebben die het buit maakte tijdens de onlusten, welke in 1807 te Konstantinopel plaats hadden.

29 oktober 1874 ROERMOND, 24 Oct. Tegen het einde van November e. k. zal hier ter stede een aanvang gemaakt worden met een hoogst belangrijken verkoop, die nagenoeg een maand lang zal duren. Het geldt wat men met regt zou kunnen noemen het Museum van wijlen den heer Ch. Guillon, notaris en oudheidkundige alhier, namelijk alleraanzienlijkste hoeveelheden boeken, oirkonden, archiven, allerlei antiquiteiten, Romeinsche, middeleeuwsche en andere munten en gedenkpenningen, schilderijen, gravures, aardrijkskundige kaarten, zegels, alsmede eenige gothische kasten, een aantal voorwerpen van kunst, curiositeiten enz. enz. Wij meenen er ook met een enkel woord de aandacht op te moeten vestigen, dat in deze hoogst merkwaardige verzameling zich archiven en andere stukken bevinden betrekking hebbende op bijna alle gemeenten of parochiën dezer provincie en waarvan dus de aankoop respectievelijk van het grootste belang is. De Catalogus, die zoo even van de pers is gekomen, beslaat niet minder dan 562 bladzijden groot octavo. (*Maas- en Roerbode.*)

21 november 1874 **Eene wenschelijke inlichting.**
De heeren liefhebbers, die op de werken: Acta Sanctorum der bibliotheek van wijlen den heer notaris Charles Guillon (No 1140 van den catalogus) mogten reflecteren, worden opmerkzaam gemaakt, dat in een aanteekeningsboekje van genoemden Notaris, met betrekking tot evengemelde werken, door hem zelve het volgende staat opgeteekend: Act. Sanct. Bol. Il y a 53 vol. de l'ancienne collection. On y ajoute ordinairement Martyrologium Usardi, 1 vol. in fol. et Acta Sanct. Bolandiana apologeticis libris vindicata.
Les 53 vol. se divisent comme suit:
Janv. 2 Fév. 3. Mars 3. Avril 3. Mai 8. Juin 7. Juillet 7. Août 6. Sept. 8. Octobre 6.
Je possède Janv. 1 vol. Fév. 1 et 3. Mars 2 et 3. Avril 1, 2, 3 complet. Mai 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. et prophylaeum. Complet. Juin 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Complet
Juillet 1. (en tout 24 vol.) Tous les autres volumes me manquent.

28 november 1874 **OUDHEDEN.**
De belangrijke verzamelingen van oudheden, kunstvoorwerpen, boeken en erchieven, nagelaten door den Heer G. Ch. H. GUILLON, in leven Notaris te Roermond, zullende ten verzoeke van den heer Mr. C. Guillon, Procureur aldaar, ten overstaan van den te Roermond residerenden Notaris MAX. CORNELIS, ten sterfhuize, op de volgende dagen, iedere reis te beginnen des voormiddags ten 9 ure, openbaar verkocht worden, te weten:
De Gothische kasten en andere voorwerpen van Kunst op maandag den 30 November eerstkomende.
De schilderijen en gravuren op den 1sten en 2den December daaraanvolgende.
De Archieven op den 9 december en volgende dagen.
De prehistorische, Romeinsche, Germaansche en Frankische oudheden op den 11 Jan. 1875 en volgende dagen
De intaglio's (intailles), Romeinsche munten en medailles, benevens de Middeleeuwsche munten en andere penningen, op den 18 Januarij 1875 en volgende dagen.
Alle verzamelingen, met uitzondering der bibliotheek, zullen tegen contante betaling en tien percent verhooging voor kosten, verkocht worden.
Voor de voldoening der boeken wordt drie maanden crediet verleend.
Aan heeren liefhebbers zal daags voor de pespectieve verkooping, van des voormiddags 9 tot des namiddags 5 ure, de gelegenheid gegeven worden om de te

verkoopen verzameling te bezigtigen.

170 De vereenigde Catalogussen zijn tegen betaling van 60 cents verkrijgbaar bij den uitgever dezer Courant, terwijl daarenboven voor aanvragen buiten Roermond het porto der post bedraagt als volgt: voor Nederland en België 22, voor Duitschland 55 en voor Frankrijk 56 cents.

Ter voldoening van koopprijs en porto worden postzegels aangenomen.

175 5 december 1874 - Deze week is een begin gemaakt met de veiling van het Museum-Guillon. De schatten, die er onder den hamer gebracht werden, bestonden in gothische kasten en buffetten, in kunstvoorwerpen uit de middeleeuwen en uit het prachtig kabinet van schilderstukken en gravuren. Het aantal liefhebbers was groot en de prijzen waren, naar gelang der waarde, stevig. Verscheidene voorwerpen werden
180 aangekocht voor rekening van den Staat. Eene mooi gewerkte antieke kas steeg tot 1000 f. Verscheidene paneelen golden van 200 tot 300 gulden. Een beeldje van St. Mathias, voortkomende uit de kapel van Castenray (Venray) bragt 390 gulden en een beeld van O. L. Vr. uit Horn 372 gulden op. Verscheidene voorwerpen werden gekocht voor rekening van de stad Roermond en van het Bisschoppelijk Seminarie, alsmede van de St.
185 Servaaskerk en het provinciaal genootschap voor geschiedenis en oudheden te Maastricht. De verkoop wordt den 9 December voortgezet.

12 december 1874 **Roermond**. In den loop dezer week heeft de verkoop plaats gehad van het historisch archief en der collectie handschriften van het Museum-Guillon. [...]
190 Aanstaaende week wordt een begin gemaakt met den verkoop der boekerij.

1 maart 1890 **Antiquiteiten**.

Het beroemde MUSÉE GUILLON gedurende meer dan een halve eeuw bijeenverzameld door den bekwamen oudheidkundige CHARLES GUILLON, Notaris te Roermond, zal publiek worden
195 VERKOCHT op Dinsdag 11-15 Maart a.s. te AMSTERDAM door G. THEOD. BOM & ZOON, Spuistraat 135.

De verzameling omvat meest in Limburg opgegravene Romeinsche, Germaansche, Celtische en Middeleeuwsche Oudheden, Romeinsche en Geldersche Munten en Medailles, Linburgsche Muntstempels, Japansch gelakte en oude eikenhouten Meubelen, Porceleinen,
200 Schilderijen, Kostbaarheden, enz. Catalogus f 0 25.

8 maart 1890 De catalogus der kunstvoorwerpen, nagelaten door wijlen den notaris Guillon alhier, noemt wel duizend in Limburg opgegravene Romeinsche, Germaansche,
205 Keltische, Frankische en middeleeuwsche oudheden, uit het steen- en uit het bronstijdperk, lijkurnen, Romeinsch glas- en aardewerk, ruim 70 stuks van het fraaie roode aardewerk van Samos, een eenige in zilver gedrevene schildplaat, waarschijnlijk uit de laatsten tijd van het Romeinsche keizerrijk, ruim 80 gesneden steenen of cameeën, 1400 antieke gouden, zilveren en bronzen munten, eenige middeleeuwsche
210 Geldersche en Limburgsche munten, muntstempels en zegels, benevens eene kleine verzameling zilveren drijfwerken, oude meubelen, enz. De met zorg bewerkte catalogus bewijst wel, dat hier voor onze antiquaren en oudheidkundigen veel belangrijks te vinden is.

215 10 maart 1890 Twee zeer belangrijke veilingen zullen dezer dagen weder bij de auctionarissen G. Theod. Bom & Zoon, te Amsterdam, plaats hebben. De eerste, bevattende de verzameling oudheden en munten, nagelaten door wijlen den Heer Charles Guillon, notaris te Roermond, is voor de beoefenaars der geschiedenis van ons vaderland vooral van groot belang. Nimmer toch werd eene dergelijke collectie
220 van 1000 in Limburg opgegraven Romeinsche, Germaansche, Keltische, Frankische en middeneeuwsche oudheden in veiling gebracht. Zij doet ons een blik werpen in de zeden en gebruiken van die tijden. Zoowel het steen- als het bronstijdperk zijn ruim vertegenwoordigd, terwijl de verzameling Germaansch aardewerk, waaronder vele urnen met de asch onzer Germaansche voorvaderen, tot de rijkste mag worden gerekend. Ook
225 het Romeinsche glas- en aardewerk, urnen, enz., waaronder van het fraaie roode aardewerk van Samos, verdient belangstelling, evenzeer als de in zilver en haut-relief gedreven umbo of schildplaat, een meesterstuk van drijfwerk uit den tijd van het Bas Empire. Voorts behoort tot deze collectie nog eene verzameling van ruim 80 meest antieke gesneden steenen of cameeën, antieke gouden, zilveren en bronzen
230 munten, eenige middeneeuwsche Geldersche en Limburgsche munten, enz., enz. De tweede, van beperkter omvang, bevat een collectie antiquiteiten, zilveren drijfwerken, antieke meubelen, historische en Amsterdamsche rariteiten, kostbaarheden, porselein en Delftsch aardewerk, horens en schelpen, schilderijen,

stereoscopen, glazen stereoscoopplaten, enz.

235 Een en ander is te bezichtigen in het verkooplokaal der firma, Spuistraat 135, Zaterdag, Zondag en Maandag 8-10 Maart, van 10-3 uur.

10 maart 1890 **Dinsdagochtend Tien uur:** VERKOOPING bij G. THEOD. BOM & ZOON, Spuistraat 135 naast *Die Port van Cleve*.

240 Collectie Guillon Antiquiteiten uit het Steen- en Bronstijdperk, Germaansche urnen, No.1-813.

Des avonds te Zes uur antieke Romeinsche Munten, te beginnen met No. 1. Met terugzending van den Catalogus Guillon zal men de Verkoopers ten zeerste verplichten.

245

14 maart 1890 De verzameling Limburgsche oudheden, die bij G. Theod. Bom & Zoon, op de Spuistraat alhier, thans wordt verkocht en van den Heer Ch. Guillon te Roermond afkomstig was, blijkt algemeen de aandacht te hebben getrokken. Gelukkig blijft het grootste gedeelte daarvan in ons land en is voornamelijk voor het Rijksmuseum van oudheden te Leiden en voor het Maastrichts museum van oudheden aangekocht. Het overige ging in handen van particulieren, terwijl enkele zeer fraaie stukken voor Engelsche rekening werden gekocht. No. 79 steenen bijl bracht op f14; no. 38 een dito f11.50; no. 160 steenen pijlpunten f15; no. 167 een steenen ponjaard f26; no. 199 een bronzen scheermes f10; no. 200 een lemmet voor een zwaard f28; no. 255 300 een germaansche beker f12; no. 314 en 315 2 bronzen beeldjes f39; no. 321 2 koperen ornamenten van een drievoet f14; no. 329 een dito reukdoosje met lepel f13; no. 336 een plaat met Jupiter en Hébe f48; no. 410 een Romeinsche flesch f35; no 411 een dito kleiner f20; no. 427 een vaas van aardewerk van Samos f32. De veiling duurt voort.

260

1 december 1894 **Verkoop van Wapens en Kunstvoorwerpen TE KEULEN.**

[...] 2°. Kunst-verzamelingen van wijlen den WelEd. Gestr. Heer C. Guillon, advocaat te Roermond, [...] Verkoop 12-18 December 1894. Prijs van den geillustreerden catalogus 3 Mark.

265 J. M. Heberle (H. Lempertz' Söhne), Keulen.

14 augustus 1921 uit: **Het duvelke van het zuiden**

[zie ook [http://www.theelen.info/%5B19210814%5D Het duvelke van het zuiden.pdf](http://www.theelen.info/%5B19210814%5D%20Het%20duvelke%20van%20het%20zuiden.pdf) en [http://www.theelen.info/\[19211204\] Gothiek tegen Renaissance.pdf](http://www.theelen.info/[19211204]Gothiek%20tegen%20Renaissance.pdf)]

270 [...] Maar 't was, helaas, niet altijd "couleur de rose"; die voornoemd eantiquiteiten-wellustigen bedierven mij de soep wel eens en naar aanleiding van den verkoop der vier zooeven vermelde reliekschrijnen barstte de storm los, de conservator bij 's Rijks museum te Leiden, L. J. F. Janssen, baron Michiels van Verduijnen, raadsheer in het prov. Gerechtshof te Maastricht, notaris Ch. Guillon te 275 Roermond, ja drie ministers, die van Binnenlandsche Zaken, de tijdelijke minister voor de zaken van R.-C. eerdienst, Lightenvelt en zijn opvolger minister Mutsaerts kwamen allen in beweging. "Pour en revenir à nos monuments de Maestricht", zoo schreef baron Michiels aan Guillon, "il se commet ici tous les jours des actes de Vandales, cependant Mr. v. B. (de pastoor van St. Servais) remporte le prix sur tous! 280 Avec un conseil de fabrique imbécile et sans énergie, il trafique du mobilier de l'église à volonté, ainsi le tableau ornant le maître-autel au petit séminaire de St. Trond a été enlevé de St. Servais et vendu à cet établissement, plusieurs autres tableaux sont allés ailleurs."

285 En dan komt het verhaal, hoe die goede man, mijn beste klant, die vier reliekschrijnen verkocht voor 10.000 francs. Die arme pastoor! Maar ik had die duiten te pakken. Ik vergat nog te vertellen, dat ik en passant met die reliekschrijnen nog twee mooie koperen kandelaars heb gekocht.

290 Al deze zaken nu zijn heel net geplaatst door onze kunstlievende firma. Maar met ander kerkelijk antiek gaat het soms anders. Oude koorkappen en kasuifels worden dikwijls verkocht om antieke stoelen te bekleeden of om nieuwe stoelen antiek te maken. [...]

10 maart 1923 **Verzameling L. Vierordt.**

295 Op de veiling de verzameling Romeinsche munten, die onder leiding der firma J. Schulman heeft plaats gehad zijn onder groote belangstelling van koopers uit alle oorden der wereld o.a. de volgende prijzen besteed: No.64 goudstukje van 60 sestertii f810; [...] no. 2911 aureus van Licina Eudoxia f525.

300 4 mei 1929 [...] In Roermond nu had in het jaar 1874 een hoogst belangrijke verkoop van documenten, archivalia en oude curiositeiten plaats. Het was de verkoop der curiosa nagelaten door wijlen Mr. C. Guillon, advocaat en tevens notaris te Roermond. Deze zeldzame collectie, die circa 10.000 nummers bevatte, kwam onder den hamer en de verkoop, die van 30 November 1874 tot 19 Januari 1875 duurden had een afdeeling
305 "Manuscripts, Archives et autres Documents historiques", die een kleine 1000 nummers bevatte. De catalogus van dezen verkoop is thans reeds een werkje geworden van bibliofilische waarde. [...]

23 juli 1935 **HELENA EN GEHENNA. (Hedeler Draaklegende). Het Helenabeeld.**
310 Daar Hedele aan de heirbaan lag is het niet te verwonderen, dat daar het antieke beeld te zien was, dat door de inwoners Helena werd genoemd. Men zocht zelfs verband tusschen de namen Helena en Hedele (Heel). Ook werden er trouwens heel wat oudheden ontdekt, vooral vazen en munten, die de vindere tegen behoorlijke prijzen zagen te verhandelen. O.a. bezat notaris Guillon (+1873) verschillende antiquiteiten, waarvan
315 destijds een catalogus werd opgemaakt,

1 februari 1936 **Oudheidkundige vondsten te Horn.**
We wezen in ons vorig artikel in enkele woorden reeds op de oudheid van Horn of Heur, hoofdzakelijk bewijzend uit het kasteel van Horn, dat in oude tijden met vrij groote
320 zekerheid een Romeinsch gebouw is geweest, een bevestigde burcht aan de Maas. Vroeger schreven we reeds een en ander over de waardevolle oudheidkundige verzameling van wijlen notaris Charles Guillon. In deze verzameling dan bevonden zich enkele Romeinsche voorwerpen uit den omtrek van het oude kasteel van Horn afkomstig. In den muur der voormalige parochiekerk te Horn, naast den grafelijken burcht,
325 bevonden zich eertijds twee Romeinsche gedenksteenen. Deze kerk, die in 1838 werd afgebroken en door een nieuwe vervangen - welke inmiddels weer afgebroken is - was in Romaansche stijl gebouwd, hare muren, bestaande uit onregelmatig metselwerk, van zand- en keisteenen, waren wellicht nog getuigen geweest van de kerkdiensten, welke er in de tiende eeuw de geleerde Patricius, als pastoor verrichtte, een man aan wien
330 Ratherus, bisschop van Luik, zijn brief over de Eucharistie toewijdde. Onder de fundamenten dezer kerk vond men twee potten van Frankischen of Carolingischen oorsprong, waarvan een met een wafelvormig werk viermaal herhaald. Na de afbraak kwamen deze in het bezit van den heer Ch. Guillon. Volgens J. Habets had de eerste vermelding der Hornsche monumenten plaats door
335 kannunik Hendrik van den Berch, wapenheraut van het prinsdom Luik, die in 1640 deze steenen in oogenschouw nam en daarvan een tekening met beschrijving boekte in zijn handschrift getiteld: "Copie des armes et blasons des évêques de Tongres et de Liège", berustend in de universiteitsbibliotheek van Luik. Hij droeg volgens hem het opschrift:

340 Marti Halmare Sacrum T. Domit. Vindex O. Leg. XX. V.O. V. S. L. M.
Onder de tekening van het tweede monument, dat met eene zijde over zijn geheele lengte in den muur gemetseld lag (zie figuur I) schreef hij: "Il convient regarder cette antiquité en cette sorte et en sa vraie forme. Son longueur est de deux pieds
345 trois quarts et un demi poulx (men moet deze antiquiteit bekijken in die soort en in haar waren vorm. Ze is 2 3/4 voet en een halven duim lang) en in breedte: trois quarts de pied et un poulx (driekwart voet en een duim breed). Volgens hem bevatte de steen geen inscriptie, maar hij teekent een soort vaas of flesch en daarboven een schakel. Voorts zegt hij dat de pastoor nog verschillende medailles van Romeinsche keizers heeft gevonden te Horn.

350 Knippenbergh schrijft over deze twee gedenksteenen het volgende: "In den zuidermuur der kerk te Horne vindt men eenen vierhoekigen steen, voorzien van een inschrift, dat alhoewel voor het grootste gedeelte leesbaar, echter wegens het uitbrokkelen en verdwijnen van eenige letters, duister is geworden."

Laten we eerst een en ander vertellen over den steen van Mars Halamardus.
355 Het opschrift werd als volgt gereconstrueerd: Marti Halamordo sacrum, Titus Domitius Vindex, centurio legionis vicecimae, Valeriae Victricis, votum solvit lubenter merito.

Volgens Habets moet dit inschrift gerangschikt worden onder de geloftesteeenen, een afdeeling der inschriften van godsdienstigen aard. Halamard is hier te beschouwen als
360 bijnaam voor Mars. Het is een offer van den legioensoldaat Titus Domitius Vindex aan Mars. Hij was Centurio of honderdman, kapitein zou men tegenwoordig zeggen. Hij diende in het 20ste legioen, dat den naam droeg van Valeria Victrix, afgekort V. V. Dergelijke opschriften zijn in ons land uiterst zeldzaam. In 1873 vond men er een in Heerlen, gewijd aan de nagedachtenis van een soldaat van het vijfde legioen.

365

10 april 1937 **VAN HEIDENSCHEN OFFERPLEK TOT BOERDERIJ. Herten telt drie monumenten uit den heidenschen tijd.**

370 [...] Bovendien zullen toch ook de in deze omgeving, van Maas tot Roer en verder gevonden votiefsteen, aan de goden Mars enz. gewijd, de dito heidensche offer-altaren, de Romeinsche daktegels en baksteen, kapiteelen met Latijnsche inscripties, offersteen met de beelden van Minerva, Apollo of Diana, gordelplaten, wapens, helmen, krijgsmunitie van verguld koper, beelden van Jupiter, grafurnen, kannen, schalen, lampjes, munten, het onweerlegbaar bewijst leveren, dat onze eerste voorvaderen hier overal [...]

375 10 september 1938 **PETRUS SCHREURS, 80 JAAR.**

380 [...] Maar een beslissenden invloed kregen de jaren, die hij mocht doorbrengen bij den grooten oudheidkenner en verzamelaar, Notaris Guillon, bij wien hij op 25-jarigen leeftijd kwam en dien hij tot aan diens dood mocht verplegen. Ongetwijfeld heeft hij daar een goede leerschool gehad, vooral ook, toen hij na het afsterven werd aangesteld als bewaarder der verzameling van den catalogoog voor den verkoop. De wetenschappelijke bewerking was opgedragen aan de Eerw. heeren Jos. Habets, destijds kapelaan te Berg en Terblijt, later Rijksarchivaris, en Pastoor Franssen van Ittervoort, terwijl mede de heer Jos. Pieters, rustend onderwijzer van Roermond, veel werk verzette.

385 Hoe uitgebreid deze verzameling was, blijkt uit de catalogoogen, nog steeds in 't bezit van den heer Schreurs, en uit 't feit dat de verkoop niet minder dan 14 dagen duurde. Wat jammer, dat deze kostbare kunstvoorwerpen, schilderijen, beelden, munten enz. nu over verschillende landen van Europa verspreid zijn, en dat Roermond zich dit heeft laten ontnemen. Nu zou zoo iets niet zoo licht gebeuren. Wat zou Roermond thans een museum hebben, als deze collectie behouden was gebleven. [...]

31 december 1987 **LETTERS UIT LOTTUM** J.E. BOGAERS

395 In 1926 schonk de Lottumse veerman L. Vergeldt aan het museum van het Provinciaal Geschied- en Oudheidkundig Genootschap in Limburg te Maastricht een fragment van een Romeins wijaltaar, dat gevonden was bij het maken van een kelder voor het door hem bewoonde veerhuis 1.

400 Dit stuk (afb. 1 a-b), dat thans bewaard wordt in het Bonnefantemuseum (Limburgs Museum voor Kunst en Oudheden) te Maastricht, de opvolger van het museum van het Limburgs Genootschap 2, is van z.g. Lotharings kalksteen, d.i. jurakalksteen 3. [...]

1. De Maasgouw 46, 1926, 48; (W.) G(oossens): ...

405 2. Inv.nr. 745.- In de onder n.1 vermelde litteratuur wordt ook gesproken over fragmenten van een Romeins zwaard, die op dezelfde plaats waren gevonden en eveneens door Vergeldt aan het museum te Maastricht zouden zijn afgestaan, maar deze zijn daar naar het schijnt nooit gearriveerd, en in ieder geval niet geregistreerd.

3. [...]

410 14. Mialaret (1937) [...] "Eindelijk zegt de overlevering, dat het voormelde Rom. gebouw aan de Maas (dat volgens een mededeling op p. 69 gestaan zou hebben "Op den oever der Maas, op de plaats van het tegenwoordige veerhuis", waar "In 't jaar 1854 (...0 de oudheidkundige Notaris Guillon te Roermond (...) een steen met Romeinsch opschrift (ontgroef), waarschijnlijk afkomstig [...]

4 juli 2011 lemma in Wikipedia over Charles Guillon

415 **Gérard Charles Hubert Guillon** is een Roermondse notaris en politicus leefde van 1811 tot 1873. Het bekendst is Guillon om zijn archeologische verzameling.

420 Guillon werd geboren te Roermond op 13 juli 1811 als zoon van een Franse vader en een Nederlandse moeder. Zijn vader, Charles François Guillon (1776-1851) was met de legers van Napoleon naar Nederland gekomen waar hij uiteindelijk trouwde met de Roermondse Maria Aldegonda Bongaerts (1783-1846). Uit dit huwelijk worden in totaal negen kinderen geboren, het merendeel van de kinderen blijft ongehuwd of sterft jong. Enkel Charles junior en zijn jongere broer Constant bereiken een leeftijd boven de 35 jaar. Na enige jaren in Stramproy te hebben gewoond, vestigde de familie zich in 1814 definitief in Roermond, waar de vader als procureur van de Arrondissements Rechtbank werkzaam was. De Franse Guillon kan goed aarden in de 'nieuwe' provincie Limburg en weet volwaardig in te burgeren in de sociale bovenlaag van Roermond. Het duurt echter tot 1817 eer hij zich naturaliseert tot Nederlander.

430 In Roermond volgt Charles Guillon junior zijn middelbaar onderwijs op het Koninklijk College en na voltooiing gaat hij in de leer bij een notaris. In 1843 wordt hij zelf als notaris in Roermond beëdigd. In 1849 trouwt hij met Maria Elisabeth Engels (geboren te Helden in 1821) die hem in 1850 een zoon schenkt. Een lang leven is dit

huiselijke geluk niet beschoren. Op 30 augustus 1850 sterft Guillons enige kind, zoon Albert Jean François, nog geen half jaar oud en een klein jaar later sterft ook Elisabeth. Beiden worden begraven in een familiegraf in Panningen waarvoor
435 beeldhouwer en vriend Henri Leeuw sr. (1819-1909) een monument maakt dat in 1856 gereed is. In 1873 wordt ook Guillon zelf bijgezet in dit familiegraf. Guillon heeft gedurende zijn leven een enorme (kunst) historische verzameling aangelegd die hij tentoonstelde in zijn woonhuis aan de Swalmerstraat. Deze verzameling stond bekend onder de naam 'Musée Guillon'. In zijn collectie bevonden
440 zich onder andere 68 schilderijen, 830 charters, bijna 1800 munten en rond de 1000 Romeinse en Germaanse oudheden waarvan een deel zelf opgegraven. Daarnaast had Guillon een eigen bibliotheek die 3114 naslagwerken bevatte. Na zijn dood is de gehele collectie in twee delen geveild. In 1874 kwamen de boeken, charters en de kunstobjecten onder de hamer. Pas in 1890 werden de munten en de oudheden geveild.
445 Een groot deel van de oudheden is aangekocht door het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. De overige stukken zijn veelal gekocht door particulieren en handelaren.